

Sygn. akt VI GC 59/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z o.o. z/s w P.

przeciwko: A. P., P. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych A. P. i P. P. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. z/s w P. kwotę 75.001zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy, jeden złoty) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 marca 2017r. do dnia zapłaty

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 9.168zł (dziewięć tysięcy sto sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem kosztów procesu

III. zarządza zwrot powodowi (...) Spółki z o.o. z/s w P. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwoty 750zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wydatki.

Sygn. akt VI GC 59/18

UZASADNIENIE wyroku z dnia 8 maja 2018 r.

Powód METKOM sp. o.o. w P. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych A. P. i P. P. kwotę 75 001 zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie i kosztami postępowania. Podał, że zawarł z pozwanymi umowę o dostawę rozdrabniacza o wiórów metalowych z obróbki skrawaniem (...). Pozwani wystawili powodowi tytułem wynagrodzenia fakturę VAT nr (...) na kwotę 143 910 zł., którą powód zapłacił. Licząc na wykonanie umowy przez pozwanych powód zawarł umowę ramową z kontrahentem na dostawę brykietu wiór stalowych, którą miał realizować przy użyciu urządzenia dostarczonego przez pozwanych, która przewidywała na wypadek niewykonania kary umowne. Powód nie mógł zrealizować zamówień swojego kontrahenta z uwagi na nieprawidłowe zrealizowanie umowy przez pozwanych, którzy dostarczyli urządzenie niezgodne z umową, jako że nie nadaje się do rozdrabniania wiórów metalowych, a tylko drewna. Pomimo wezwania do dostarczenia urządzenia wolnego od wad pod rygorem odstąpienia, pozwani nie wykonali umowy, w związku z czym powód odstąpił od umowy. Prawomocnym wyrokiem z dnia 23.06.2015 r. Sąd Okręgowy w R. w sprawie VI GC 359/14 zasądził na rzecz powodów kwotę 143910 zł. wskazując, iż urządzenie było zgodne z umową.

W sprawie niniejszej powód domaga się odszkodowania w wysokości równoważności kary umownej, jaką kontrahent powoda obciążył go z tytułu niewykonania umowy o dostawę brykietu wiór stalowych i którą powód zapłacił.

Powód wezwał pozwanych do zapłaty odszkodowania pismem odebrany w dacie 14.03.2017 r. Wezwanie okazało się bezskuteczne. Pozwani podnoszą odpowiedzialność w oparciu o art. 471 kc, powód zaś dochodzi tylko części roszczenia.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydane w postępowaniu upominawczym pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania sądowego. Podnieśli, że nie wiedzieli przed datą otrzymania pozwu w sprawie niniejszej o zawarciu umowy z kontrahentem powoda. W wezwaniu do zapłaty odszkodowania powód nie uzasadnił bliżej podstaw roszczenia. Powód zaś był obowiązany do rozwiązywania wszelkich kwestii spornych w pierwszej kolejności na drodze polubownej, czego zaniechał. Pozwani tym samym nie dali powodowi podstaw do wytoczenia powództwa, co winno zostać wzięte pod uwagę w ramach art. 102 kpc. Pozwani podnieśli przyczynienie się powoda do powstania szkody. Wskazali, że na mocy umów z dnia 27.02.2014 r. z kontrahentem powoda, ten brykietów wiór stalowych. Powód przyjął cztery zamówienia w sposób milczący. Powód nie odrzucił zamówień pomimo, że zgodne z umową z dnia 27.02.2014 r. miał taką możliwość, nie dążył do zmiany terminów ich realizacji. Pomimo, iż wiedział o niesprawności urządzenia po jego dostawie i rozruchu, jak też już po dacie odstąpienia od umowy, powód przyjmował kolejne zamówienia od swojego kontrahenta. Nie podjął próby ich realizacji innymi środkami. Powód działał z zamiarem pokrzywdzenia tak swojego kontrahenta jak i pozwanych, przyjmując zamówienia, których nie miała zamiar zrealizować. Działania powoda skierowane były na zwiększenie rozmiaru szkody. Pozwani podnieśli też zarzut przedawnienia, wskazując na daty realizacji zamówień jako datę od której należy liczyć bieg terminu przedawnienia i podnosząc dwuletni termin przedawnienia roszczeń z umowy ramowej daty 27.02.2014 r. z art. 554 kc i art. 646 kc. Nota księgowa z dnia 20.01.2017 r. i wezwanie do zapłaty kary umownej skierowane do powódki dotyczyło roszczeń przedawnionych. Dobrowolna zapłata przedawnionej kary umownej nie rodzi po stronie pozwanych odpowiedzialności odszkodowawczej. Ponieśli, iż negocjacje dotyczące obniżenia kary umownej i uznanie długu powód prowadził na własne ryzyko. Pozwani podnieśli też zarzut przedawnienia roszczenia odszkodowawczego względem pozwanych z uwagi na trzyletni termin.

W odpowiedzi na powyższe powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Powód wskazał, że dążył do polubownego zakończenia sporu wzywając do zapłaty i podając podstawę roszczenia. Zaprzeczył, aby przyczynił się do powstania szkody. Podniósł, iż nie miał obowiązku informowania pozwanych o swoich kontraktach, po obciążeniu go karą umowną podjął starania celem zmniejszenia uszczerbku i negocjował obniżenie kary umownej. Powód wskazał, iż akceptował zamówienia, ponieważ cały czas liczył zgodnie z zapewnieniami pozwanych, iż maszyna zostanie naprawiona. Niewykonanie umowy wobec swojego kontrahenta i obciążenie karą umowną powoda pozostaje w związku przyczynowym z niewykonaniem umowy przez pozwanych. Powód prowadził dalsze rozmowy i negocjacje z pozwanymi pomimo oświadczenia o odstąpieniu od umowy z dnia 30.04.2014 r. Powodowi zależało na dostawie urządzenia w obawie o utratę dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Odnośnie zarzutu przedawnienia powód podniósł, że roszczenie o zapłatę kary umownej jako oderwane od podstawowego stosunku umownego, pełniąc funkcję odszkodowawczą przedawnia się z upływem 3 lat. Odnośnie uznania roszczenia z tytułu kary umownej wskazał, iż brak wywiązania się z zobowiązań wobec kontrahenta z którym łączy go współpraca groziło jej zerwaniem i dużo większymi startami po stronie powoda. Zakwestionował też datę odstąpienia od umowy jako początkową dla terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę kary umownej, a którym jest moment powstania szkody.

Na rozprawie pełnomocnik powódki sprecyzował podstawę faktyczną żądania pozwu, tj. uzasadnił, iż wskazana tam kwota kary umownej dochodzonej jako odszkodowanie od pozwanego wynika z 15% wynagrodzenia, obliczonego z tytułu niezrealizowania zamówienia z dnia 28.02.2014r. w wysokości 30.360zł, zaś w pozostałej części z zamówienia z dnia 9.04.2014r. w wysokości 44.641zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód jako zamawiający zawarł z pozwanym jako wykonawcą w dniu 14.11.2013r. umowę na dostawę rozdrabniacza do wiórów metalowych, rok produkcji: 1998r. dla celów prowadzonej przez zamawiającego działalności gospodarczej. Strony ustaliły odbiór końcowy rozdrabniacza w terminie 12 tygodni od daty zawarcia umowy i wpłaty zaliczki przez zamawiającego. Poza sporem było, iż rozdrabniacz został dostarczony powodowi w dniu 20.03.2014r. Powód

wniósł pozew w dniu 29.08.2014r. przeciwko pozwanemu o zwrot uiszczonej ceny z tytułu wady rozdrabniacza, uniemożliwiającej korzystanie z niego. Wyrokiem z dnia 23.06.2015r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie uwzględnił powództwo w całości, przyjmując w uzasadnieniu, iż umowa miała charakter mieszany jako umowa sprzedaży i umowa o dzieło. Sporne urządzenie nie nadawało się do rozdrabniania wiórów metalowych, a skoro pozwany mimo wezwania do usunięcia wad w wyznaczonym terminie nie usunął tych wad, powód skutecznie na podstawie art. 637 kc odstąpił od umowy. Sąd ocenił, iż wady miały charakter wad istotnych. Poza sporem było, iż Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację pozwanego od powyższego wyroku. (dowody: umowa z dnia 14.11.2013r. k. 24-27, pozew k. 44-52, wyrok SO k. 53 z uzasadnieniem k. 55-71).

W dniu 27.02.2014r. powód jako wykonawca zawarł ze spółką (...) sp. z o.o. w O. jako zamawiającym umowę ramową, na mocy której zadeklarował, że od marca 2014r. będzie dysponował w/w urządzeniem. Zobowiązał się w związku z powyższym do realizacji na rzecz zamawiającego zamówień na dostawy brykietu wiór stalowych zgodnie ze składanymi zamówieniami oraz do pozostawania w gotowości do realizacji zamówień. Zamówienia miały być składane kwartalnie do 10. dnia miesiąca za każdy kolejny kwartał, przy czym pierwsze zamówienie miało zostać złożone do dnia 3.03.2014r. Zakres poszczególnych zamówień, w tym termin realizacji, wielkość zamówienia, zasady ponoszenia ryzyka, cena, miały być każdorazowo określone w złożonym zamówieniu, jak również możliwość odstąpienia od realizacji zamówienia. O otrzymaniu zamówienia wykonawca zobowiązał się potwierdzić przyjęcie zamówienia lub je odrzucić w terminie wskazanym w zamówieniu. Brak potwierdzenia lub odrzucenia zamówienia we wskazanym terminie było równoznaczne z przyjęciem zamówienia do realizacji. Wykonawca mógł odmówić realizacji zamówienia tylko w przypadku złożenia go przez zamawiającego po ustalonym umownie terminie. W razie niewywiązania się z realizacji zamówienia, zamawiający był uprawniony do naliczenia wykonawcy kary umownej w wysokości 20% wartości niezrealizowanego zamówienia. Umowa została zawarta na okres do dnia 30.12.2014r., mogła być wypowiedziana przez każdą ze stron z 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia, wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności. W ramach niniejszej umowy spółka (...) w dniu 28.02.2014r. złożyła pierwsze zamówienie z terminem realizacji do dnia 31.03.2014r. W zamówieniu wskazała na konieczność potwierdzenia zamówienia w terminie 2 dni od daty wystawienia oraz iż brak potwierdzenia i rozpoczęcie wysyłek oznacza przyjęcie zamówienia do realizacji bez zastrzeżeń. Wynagrodzenie z tytułu dostawy na podstawie w/w zamówienia wynosiło 202.400zł (230mg x 880zł), co przy przeliczeniu na 20% kary umownej dało kwotę 40.480zł. Dnia 9.04.2014r. zostało złożone kolejne zamówienie na analogicznych warunkach z terminem realizacji do dnia 30.06.2014r. z wynagrodzeniem umownym 565.800zł, co przy przeliczeniu na 20% kary umownej dawało kwotę 113.160zł. (dowody: umowa k. 31-33, zamówienia k. 34 i 35). Poza sporem było, iż w/w zamówienia zastały przyjęte przez powoda.

Sąd zaniechał ustaleń faktycznych odnośnie dalszych zamówień i naliczonych z tego tytułu kar umownych przez spółkę (...), w związku, iż powód sprecyzował roszczenie odszkodowawcze objęte pozvem wyłącznie do dwóch pierwszych zamówień.

W dniu 7.04.2014r. powód skierował do pozwanego wezwanie do usunięcia wad urządzenia, wyznaczając mu termin 10 dni. Wezwanie to pozwany odebrał w dniu 14.04.2014r., zatem wyznaczony termin na usunięcie wad upłynął w dniu 24.04.2014r. Dnia 30.04.2014r. powód pisemnie odstąpił od umowy z uwagi na wady istotne urządzenia, co zostało objęte powództwem wskazanym powyżej o zwrot ceny, uwzględnionym przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie (dowody: pismo z dnia 7.04. k. 40, zpo. k. 41, odstąpienie od umowy k. 42, zpo k. 43).

Powód nie wykonał w/w zamówień złożonych przez spółkę (...) z uwagi na brak możliwości produkcji brykietu na linii, dla której prawidłowego działania niezbędne mu było w/w urządzenie, które jako wadliwe, bo nienadające się do rozdrabniania wiór metalowych dostarczył powodowi pozwany. W związku z powyższym spółka ta wystawiła w dniu 19.01.2016r. notę księgową obejmującą kary umowne za 4 zamówienia, w tym wyżej wskazane zamówienia z dnia 28.02.2014r. i 9.04.2014r., z terminem zapłaty kary 7 dni. Pismem z dnia 19.01.2016r. powód został wezwany do zapłaty niniejszej kary umownej. W wyniku negocjacji prowadzonych przez obie strony, spółka (...) zredukowała karę umowną pismem z dnia 13.07.2016r. do kwoty 288.592,50zł, tj. o 15% z kwoty pierwotnie naliczonej na 384.790zł. Kara w wysokości 288.592,50zł została przez powoda zapłacona zgodnie z wezwaniem w terminie 28.02.2017r.

Pismem z dnia 3.03.2017r. powód wezwał pozwanego do zapłaty niniejszej kwoty tytułem szkody. Wezwanie to pozwany otrzymał w dacie 14.03.2017r. W odpowiedzi pismem z dnia 21.03.2017r. pozwany uzasadnił, iż niemożliwym jest dokonanie zapłaty z uwagi na brak sprecyzowania okoliczności uzasadniającej powstanie po stornie powodowej szkody. (dowody: nota księgową k. 72, wezwanie do jej zapłaty k. 73, pismo z dnia 13.07.2016r. k. 74, nota księgową k. 75, wezwanie do zapłaty kary umownej k. 76, potwierdzenie przelewu k. 77, przedsądowe wezwanie do zapłaty i zpo k. 78-79, pismo z dnia 21.03.2017r. k. 116-117, z zpo. k. 118)

Zamówione u pozwanego urządzenie miało służyć jako element składowy linii technologicznej do brykietowania wiór stalowych i aluminiowych i inwestycja ta objęta była wnioskiem o dofinansowanie ze środków unijnych. W związku z powyższym zgodnie z założeniami projektu unijnego powód miał osiągnąć w określonym czasie określony poziom produkcji i sprzedaży brykietu produkowanego na tej linii, dlatego też zawarł umowę ramową ze spółką (...), przyjmując zamówienia tej spółki na kolejne partie dostaw. W umowie ramowej strony nie określiły konkretnych wartości zamówień oraz ceny z uwagi, iż wysokość ceny na dostawy rozłożone w czasie miała charakter zmienny. Umowa ramowa była powiązana z umową ramową, jaką spółka (...) miała zawartą z hutą, dostarczając tej hucie złom, którego elementem składowym był brykiet, mający być zakupywanym właśnie od strony powodowej na podstawie w/w umowy ramowej i zamówień. W umowie z hutą z uwagi na terminy dostaw i zachowanie ciągłości dostaw spółka (...) miała zastrzeżone kary umowne za nieterminowość dostaw, w wysokości 10% wartości kontraktu opiekującego na kwotę około 8 milionów złotych. Celem uniknięcia powyższej kary umownej nałożonej przez hutę w związku z niezrealizowaniem zamówień przez powoda na dostawę brykietu, spółka (...) dokonała skupu interwencyjnego brykietu od innych dostawców, co zwiększyło koszt tej inwestycji (wyższe ceny, koszty transportu), ale z kolei dzięki temu spółka (...) uniknęła kary umownej we współpracy z hutą. Ostatecznie w ramach negocjacji między stroną powodową a prezesem spółki T. w związku z możliwością kontynuacji współpracy oraz chęcią spółki (...) ugodowego zakończenia sporu celem uniknięcia kierowania sprawy do sądu, spółka ta wyraziła zgodę na obniżenie noty karnej z tytułu kary umownej z 20% na 15%, która ta ostateczna kwota pokrywała jedynie dodatkowe w/w koszty, jakie spółka (...) poniosła celem dotrzymania warunków kontraktu z hutą. (dowód: zeznania św. J. B., T. R. k. 180-180/2).

Powodowa spółka poczyniła nakłady finansowe, inwestycyjne na realizację umowy zawartej z firmą (...), tj. zakupiła samochody specjalistyczne potrzebne do wożenia wiór wykorzystywanych do produkcji brykietu, celem wywiązania się z projektu unijnego musiała zatrudnić określoną ilość ludzi, zobowiązana była i odebrała na podstawie w/w umów wióry. Ostatecznie nie straciła dotacji, gdyż Urząd Marszałkowski w wyniku rozmów przedłużył powodowej spółce termin na zakup kruszarki, którą ostatecznie powód zakupił u innego dostawcy. Dzięki temu powód prowadzi produkcję brykietu.

Strony procesu również po odstąpieniu od umowy prowadziły rozmowy, by doprowadzić do realizacji umowy o dostawę urządzenia w pełni sprawnego i nadającego się do produkcji. Pozwany sugerował przewiercić sito, zrobić większe otwory, co nieznacznie poprawiło działanie urządzenia, proponował również dostawę innego urządzenia. Był to okres marca 2014r. Powód do momentu opinii sądowej wyrażonej przez biegłego sądowego w sprawie o zwrot ceny miał nadzieję na rozpoczęcie produkcji. Dnia 16.05.2014r. powód poinformował pisemnie pozwanego o skuteczności złożonego odstąpienia od umowy, jak również konieczności rozstrzygnięcia sporu w drodze sądowej. Tym niemniej zwrócił się z prośbą o uzgodnienie przekazania pozwanemu przedmiotu umowy, zaproponował, by pozwany w terminie 3 dni złożył propozycję polubownego rozwiązania sprawy pod rygorem wystąpienia do sądu o zwrot ceny. Pismem z dnia 5.06.2014r. powód odnosząc się do propozycji pozwanego co do dostarczenia innego urządzenia do siedziby spółki wyraził zgodę na przeprowadzenia prób tym urządzeniem, a w razie wyników pozytywnych wskazał na możliwy kompromis bez konieczności kierowania sprawy na drogę sądową. Ostatecznie strony nie doszły do porozumienia. Dnia 26.06.2014r. udzielając odpowiedzi na pismo strony pozwanej z dnia 16.06.2014r. podtrzymał swoje stanowisko, że sprawę kieruje na drogę sądową (dowód: zeznania stron k. 180/1 – 181, wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami k. 134-146 i dalsze, korespondencja stron z 16.05., 5.06., 26.06.2014r. k. 151- 153).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i stron, które to zeznania wzajemnie się uzupełniały i korespondowały z treścią dokumentów zgromadzonych w sprawie jako dowody, tworząc logiczną całość.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził od pozwanego odszkodowania na podstawie art. 471 kc w zw. z art. 566 §1 kc w poprzednim brzmieniu z uwagi na datę zawarcia umowy dostawy rozdrabniacza. Szkodą po stronie powoda było obciążenie go notą obciążeniową z tytułu kary umownej nałożonej przez spółkę (...) z tytułu niezrealizowania dostaw na brykiet. Przedmiotem ustaleń i oceny sądu były wyłącznie dwa pierwsze zamówienia z 28.02.2014r. i 9.04.2014r. oraz skutki ich niezrealizowania, albowiem to na podstawie tych pierwszych dwóch zamówień powód dochodził równowartości nałożonej na niego kary umownej przez spółkę (...) tytułem odszkodowania. Powyższe obciążenie go notą obciążeniową z tytułu kary umownej pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym wedle art. 361 § 1 kc z wadliwym dostarczeniem przez pozwanego powodowi urządzenia, co doprowadziło do niemożliwości wywiązania się przez powoda względem spółki (...) z pierwszych dwóch zamówień. Urządzenie zostało dostarczone 20.03.2014r., zaś zamówienie pierwsze pochodziło z daty 28.02.2014r., wedle treści którego powód miał 2 dni na odmowę jego przyjęcia. Miał zatem uzasadnione podstawy zakładać że w związku z wynikającym z umowy ramowej terminem realizacji zamówienia: 31.03.2014r. będzie możliwa dostawa brykietu spółce (...). W związku z powyższym nie miał podstaw, by odmówić przyjęcia zamówienia z dnia 28.02.2014r. Tym samym w adekwatnym związku przyczynowym pozostaje kara umowna za niezrealizowanie tej pierwszej dostawy, którą Sąd wedle ostatecznie wynegocjowanego przez strony procenta 15% wyliczył na kwotę 30.360zł. Wedle tej samej zasady powód przyjął drugie zamówienie na brykiet złożone mu w dniu 9.04.2014r., w którym to okresie pozostawał wciąż w uzasadnionym przekonaniu, że pozwany dostarczy mu urządzenie umożliwiające mu produkcję. Dodać należy, iż na tym etapie strony procesu wciąż wiązała umowę o dostawę urządzenia. Zdaniem Sądu datą graniczną, po której powódka mogła już pozyskać wiedzę, że nie będzie możliwe wyprodukowanie brykietu z uwagi na brak sprawnego urządzenia, co przerywało adekwatny związek przyczynowy, był upływ terminu 10 dni na usunięcie wad, wyznaczony przez powoda wezwaniem z dnia 7.04.2014r. Termin ten upłynął w dniu 24.04.2014r., kiedy to już wcześniej upływał stronie powodowej dwudniowy termin na przyjęcie zamówienia z dnia 9.04.2014r., zatem powód zamówienie to przyjął. W konsekwencji w adekwatnym związku przyczynowym pozostaje kolejna kara umowna nałożona na powoda przez spółkę (...) z tytułu niezrealizowania zamówienia z dnia 9.04.2014r., którą sąd wyliczył wedle 15% na kwotę 84.870zł, przy czym niniejszym pozwem powód dochodził tylko części tej kwoty, tj. 44.641zł.

Bez znaczenia dla odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej pozostawał fakt, że nie został on poinformowany przez powoda o zawartej przez niego umowie ramowej i zasadach dostaw ze spółką (...). Odpowiedzialność odszkodowawcza z art. 471 kc w zw. z art. 361 kc nie zależy od poinformowania odpowiedzialnego przez poszkodowanego o takim fakcie. Pozwany w żaden sposób nie twierdził, dlaczego taka informacja miałaby wpływać na fakt poniesienia szkody czy jej rozmiar po stronie powoda. Nie sposób czynić w kontekście art. 361 § 1 kc zarzutu powodowi, że przyjął zamówienia mimo braku dostarczonego mu przez pozwanego urządzenia, a dalej urządzenia wadliwego. Powód zawierając umowę nie ma podstaw zakładać, że druga strona tej umowy nie wywiąże się z niej, zwłaszcza w kontekście zapewnień uczynionych przez pozwanego w § 7 umowy co do sprawności i najwyższej jakości urządzenia oraz roszczeń z rękojmi i gwarancji, których realizacja z natury swej prowadzi do sprawności urządzenia w razie jego wady. Przedsiębiorca w ramach swej działalności gospodarczej i planu biznesowego z reguły podejmuje kontrakty mające charakter powiązany ze sobą: „zamawia i sprzedaje” na bieżąco.

Odnosząc się do zarzutów przedawnienia podniesionych przez pozwanego, tak w stosunku do wierzytelności z tytułu kary umownej między T. a stroną powodową, co zdaniem strony pozwanej stanowiło o przyczynieniu się powoda do szkody poprzez zapłatę kary umownej jako roszczenia już przedawnionego, jak również do zarzutu przedawnienia co do roszczenia odszkodowawczego między stornami procesu, sąd podnosi co następuje:

Treść umowy ramowej z dnia 27.02.14r. i składane na jej podstawie zamówienia wskazują, iż były to umowy dostawy w myśl art. 605 kc, ewentualnie umowy sprzedaży, bowiem brak w umowach zobowiązania na wytworzenie rzeczy, a tylko dostawę, chyba że przez słowo „dostawa” strony miały na myśli terminologię prawną z art. 605 kc.

Roszczenie odbiorcy/kupującego o karę umowną p-ko dostawcy/sprzedawcy z umowy dostawy przedawnia się w terminie trzech lat na podstawie przepisu ogólnego art. 118 kc (roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) , albowiem z przepisu art. 554 kc w zw. z art. 612 kc wynika z kolei, że przepis szczególny art. 554 kc odnosi się wyłącznie do roszczeń dostawcy do odbiorcy, a nie na odwrót. Idąc tym tropem, dług po stronie powoda względem wierzyciela T. z tytułu kary umownej powstał z datą wystawienia noty obciążeniowej, tj. 19.01.2016r. a doliczając do tego 3 letni okres przedawnienia, wierzycielność T. do powodowej spółki ulegałaby przedawnieniu w dniu 19.01.2019r. Zatem zapłata na podstawie ostatecznie wynegocjowanej wysokości kary umownej dokonana przez powoda na rzecz TRojpol w dacie 28.02.2017r. dotyczyła wierzycielności jeszcze nieprzedawnionej. Nie sposób zatem twierdzić, iż powód dokonując zapłaty nieprzedawnionego długu przyczynił się, czy też wręcz spowodował szkodę w swym majątku, za którą wyłącznie on powinien ponosić odpowiedzialność. Nie sposób bowiem czynić zarzutu powodowi, iż dobrowolnie zapłacił karę umowną, nie czekając do jej przedawnienia czy też do wszczęcia procesu, bo takie zachowanie względem kontrahenta byłoby to z jego strony nierzetelne, nieuczciwe oraz sprzeczne z prawem. Przeciwnie, podejmując negocjacje ze spółką (...) co do zmniejszenia wysokości kary umownej powód dążył do zminimalizowania szkody, za którą ostatecznie przecież odpowiedzialność miał ponosić powód (art. 354 §2 kc). Mając jednak na względzie przepis art. 120 §1 zd.2 kc nota obciążeniowa z tytułu niezrealizowania pierwszego zamówienia mogła być wystawiona już 1.04.2014r., bowiem termin realizacji zamówienia przypadł na 31.03.2014r. Doliczając do tego 3 letni termin przedawnienia, roszczenie o zapłatę kary umownej przedawniało się 1.04.2017r., gdy tymczasem powód dokonał zapłaty tej kary przed upływem terminu przedawnienia, tj. 28.02.2017r. Odnośnie drugiego zamówienia, termin realizacji dostawy przypadał na 30.06.2014r., zatem spółka (...) mogła najwcześniej obciążyć powoda karą umowną w dacie 1.07.2014r., a doliczając do tego 3 letni termin przedawnienia, roszczenie to przedawniałoby się w dacie 1.07.2017r., gdzie zapłata tej kary umownej nastąpiła wcześniej, bo 28.02.2017r. Dodać należy, iż w ocenie Sądu wierzycielność o zapłatę kary umownej nie powstała w momencie zawarcia umowy między powodem a T., ale w momencie kiedy najwcześniej powstało prawo do wystawienia noty obciążeniowej , a to w kontekście rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 120 §1 zd.2 kc.

Przechodząc do kolejnego zarzutu przedawnienia, dotyczącego już roszczenia odszkodowawczego, objętego żądaniem pozwu, również i ten zarzut nie był zasadny. Sąd miał na względzie, iż roszczenie odszkodowawcze powoda względem pozwanego nie powstało z chwilą zapłaty kary umownej na rzecz T., ale z chwilą wystawienia, czyli obciążenia powoda przez spółkę (...) karą umowną w pierwotnej wysokości, tj. w dacie 19.01.2016r. Powstanie szkody po stronie powoda względem pozwanego to nie prawo wedle umowy ramowej do naliczenia kary umownej, lecz jej naliczenie i doręczenie powodowi noty obciążeniowej, bo to wówczas powstaje dług w majątku powoda i tenże dług jest jego szkodą, której od tej chwili może żądać naprawienia od pozwanego. Doliczając do tego 2- termin przedawnienia, wynikający z przepisu art. 646 kc roszczenie to przedawniłoby się w dniu 19.01.2018r., podczas gdy pozew o zapłatę został wniesiony w dacie 3.01.2018r., która to z kolei czynność procesowa spowodowała przerwę biegu terminu przedawnienia. Sąd w tym składzie jednak stoi na stanowisku, iż roszczenie odszkodowawcze z umowy o dzieło nie jest objęte dyspozycją art. 646 kc, albowiem przepis ten odnosi się wyłącznie do *essentialiae negotii* umowy o dzieło, zatem zastosowanie znajduje przepis art. 118 *in fine* kc (por. cześciowo uzasadnienie SN IV CSK 178/06 i IV CSK 112/10). Nie znajduje logicznego uzasadnienia pogląd odmienny(tak np. SN III CZP 42/97, III CSK 2/06, IV CKN 1273/00, III CRN 500/90, IV CSK 22/08, II CKN 465/97, SA w Krk I ACa 1864/15 i I ACa 530/16), tj. zastosowanie przepisu szczególnego art. 646 kc do roszczeń odszkodowawczych z art. 471 kc, powstałych z umowy o dzieło, bowiem ich źródłem, niezależnie od rodzaju umowy, jest przepis ogólny art. 471 kc, a nie przepisy takiej czy innej umowy, w tym wypadku umowy o dzieło. Przepis art. 646 kc, zdaniem sądu, stanowi wyłącznie o przedawnieniu roszczeń *stricto* wynikających z umowy o dzieło (*essentialia negotii* tej umowy), na co wskazuje nie tylko wykładnia językowa, ale też logiczna, z uwagi na wskazany w tym przepisie początek biegu terminu przedawnienia: od daty wydania (terminu umownego wydania) dzieła. Chodzi tu więc tylko o roszczenie o zapłatę wynagrodzenia i odpowiadające mu roszczenie o wydanie dzieła (art. 627 kc definiujący umowę o dzieło). Roszczenie odszkodowawcze nie jest roszczeniem wynikającym z umowy o dzieło, bo nie jest jego charakterystycznym roszczeniem; wynika z przepisu ogólnego: z art. 471 kc i powstaje przy niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu każdej umowy, nazwanej i nienazwanej. Sąd nie podziela poglądów SN i SA, które w niektórych swych orzeczeniach, np. W-WA I ACa 1427/15, I ACa 714/12, SA KRK I ACa 1427/15, forsują przepis szczególny, np. art. 646 kc jeśli chodzi o długość terminu przedawnieniu roszczenia odszkodowawczego czy

roszczenia z rękojmi, jednakowoż poszukują, contra legem tego przepisu, jakiegoś innego zdarzenia niż wydanie dzieła jako początku biegu terminu przedawnienia, tylko dlatego, iż ściśle zastosowanie tego przepisu prowadziłoby do absurdu, tj. przedawnienia roszczenia, które jeszcze nie powstało. Chodzi tu o sytuację, gdy szkoda z tytułu np. wady dzieła powstała po upływie 2 letniego terminu, w którym dzieło zostało wydane. Zgodzić należy się z w/w poglądem o tyle, iż nie może przedawnić się roszczenie, które jeszcze nie powstało (tak SN V CKN 883/00 i 932/00, SA W-WA VI ACa 1249/13, III CZP 72/13, por. IV CSK 112/10, IV CSK 178/06). Niedopuszczalnym jest jednak pogląd, iż roszczenie odszkodowawcze z tytułu wady dzieła przedawnia się w terminie 2 lat, ale nie od daty wydania dzieła, lecz ujawnienia się wady (częściowe tylko stosowanie art. 646 kc). Przyjmowanie różnych zasad liczenia terminu przedawnienia w zależności od konkretnego stanu faktycznego sprawy i wg mieszanych przepisów jest w każdym razie niedopuszczalne, bo czyni prawo niepewnym. Powyższe nakazuje zatem przepis art. 646 kc wyklądać ściśle: 2 letni termin przedawnienia tylko dla essentialia negotii umowy o dzieło, pozostałe roszczenia wg art. 118 kc. Dodać też należy, iż roszczenie odszkodowawcze nie może przedawnić się przed datą jego powstania, nie może też termin przedawnienia rozpocząć biegu przed datą jego powstania (por. w/w orzecznictwo). Skoro wierzytelność odszkodowawcza powoda względem pozwanego powstała z chwilą obciążenia powoda przez spółkę (...) karą umowną, tj. w dacie 19.01.2016r., to od tej daty należało liczyć w/w 2 – letni termin przedawnienia.

Z tych wszystkich względów Sąd uwzględnił powództwo w całości na podstawie art. 471 kc w zw z art. 361 i 363 kc, uznając , iż brak podstaw do przyjęcia, iż powód przyczynił się w myśl art. 362 kc do powstania czy wysokości szkody.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 kpc w zw. z art. 98 §1 i 3 kpc, na które to koszty po stornie powoda jako wygrywającej proces złożyły się: opłata od pozwu, minimalne wynagrodzenie adwokackie oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa. Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 kpc , jako że pozwany nawet po otrzymaniu odpisu pozwu wraz z wszystkimi dokumentami pozwalającymi na ustalenia swej odpowiedzialności odszkodowawczej i tak nie zapłacił w żadnej części roszczenia objętego przedsądowym lakonicznym wezwaniem do zapłaty.